

ВИСНОВКИ
експертної комісії щодо первинної акредитаційної експертизи
підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного
забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»
галузі знань 12 «Інформаційні технології»
у Харківському національному економічному університеті
імені Семена Кузнеця

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 657-Л від 16 травня 2019 року з метою проведення первинної акредитаційної експертизи експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Ляхова Олександра Логвиновича – завідувача кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій і систем Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, доктора технічних наук, професора – голови комісії;

Остапова Сергія Едуардовича – завідувача кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора фізико-математичних наук, професора – члена комісії

у період з 29 по 31 травня 2019 р. включно, безпосередньо у навчальному закладі розглянула подану Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності закладу вищої освіти державним вимогам щодо акредитації першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» галузі знань 12 «Інформаційні технології».

Експертизу проведено у відповідності до вимог, передбачених Державними вимогами до акредитації, Законами України «Про освіту» від 05.09.2017 р, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року, Постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 9 серпня 2001 року № 978, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 року № 1187.

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця до Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням первинної акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»;

2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо якісного складу кадрового забезпечення освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення», науково-методичного рівня та підвищення кваліфікації викладачів, забезпечення нормативних вимог до чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри інформаційних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

3) виявлення повноти навчального та методичного забезпечення освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення», наявності навчальної документації та рівня забезпеченості літературними джерелами, використання комп'ютерних технологій;

4) підтвердження відповідності нормативам Міністерства освіти і науки України щодо матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітньо-професійної програми, яка акредитується.

У підсумку перевірки та оцінювання експертна комісія констатує таке:

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

1. Загальна характеристика ХНЕУ ім. С. Кузнеця та освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»

1.1. Загальна характеристика навчального закладу

Повна назва закладу вищої освіти: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Поштова адреса: 61166, м. Харків, пр. Науки, 9-А.

Юридична адреса, адреса електронної пошти, адреса Web-сайту закладу вищої освіти: 61166, м. Харків, пр. Науки, 9-А; Email: post@hneu.edu.ua; http://www.hneu.edu.ua.

Юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності: ліцензія, наказ МОН України №69-Л від 31.03.2017 р.;

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) – правонаступник Харківського інженерно-економічного інституту – був заснований 22 жовтня 1930 року на базі промислового факультету Харківського інституту народного господарства.

У 1994 році інститут отримав IV рівень державної акредитації вищих навчальних закладів і Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 1994 року був перетворений на Харківський державний економічний університет.

У 2004 році, відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії (протокол № 50 від 13.04.2004), університет підтвердив IV рівень акредитації. Указом Президента України від 21 серпня 2004 року №956/2004 університету надано статус національного.

У 2013 році ХНЕУ було присвоєно ім'я лауреата Нобелівської премії з економіки 1971 року Семена Кузнеця.

У 2014 році, відповідно до рішення Акредитаційної комісії (протокол № 110 від 8 липня 2014 р.), університет підтвердив IV рівень акредитації (сертифікат РД-IV № 2171877).

Комісією були перевірені основні установчі документи, що забезпечують право надання освітніх послуг з підготовки фахівців із вищою освітою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а саме:

- Статут Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, 29 серпня 2016 р. протокол №27, затверджений МОН України 16.03.2017 р. № 401;

- Витяг з єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) № 03.1-11/1915 від 19.05.2016 р.;

- Ліцензія на освітню діяльність у сфері вищої освіти Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Наказ МОН України № 69-Л від 31.03.2017 р.;

- Сертифікат про акредитацію Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за IV рівнем (РД-IV 2171877 від 11.08.2014 р.);

Установчі документи ХНЕУ ім. С. Кузнеця представлені у повному обсязі.

Ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Пономаренко Володимир Степанович, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент НАПН України, академік Інженерної академії наук України, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної інженерної академії. У науковому світі він є відомим численними працями з напрямів стратегічного менеджменту підприємства, розвитку вищої школи, регіонального економічного розвитку, економіко-математичних методів і моделей та сучасних інформаційних технологій.

У 2000 – 2018 рр. було введено в дію 3 нових навчальних корпуси, прийняті на баланс нові та реконструйовані діючі студентські гуртожитки. Проведено інформатизацію навчання, впроваджені технології дистанційної освіти. Створені сучасні видавничий комплекс і наукова бібліотека, працює репозиторій. У 2018/2019 н. р. у ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчається 7 230 студентів, у тому числі 734 іноземних громадянина, яким надаються освітні послуги, пов'язані з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра, магістра.

Навчальний процес забезпечує професорсько-викладацький склад у кількості 530 осіб, з них 50 докторів і 350 кандидатів наук (станом на 01.10.2018 р.). Діють 7 факультетів, 29

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

кафедр, відділ заочної, дистанційної та післядипломної освіти, аспірантура та докторантура, спецради із захисту дисертацій, науково-дослідні та навчальні лабораторії. Видаються наукові журнали «Економіка розвитку» і «Управління розвитком». Спільно з НДЦ ІПР НАН України ХНЕУ ім. С. Кузнеця є співзасновником журналу «Бізнес-інформ». Усі журнали є фаховими виданнями з економіки.

Для ефективного управління самостійною роботою студентів, яке неможливе без електронних навчально-методичних комплексів, комп'ютерних програм контролю знань, інтерактивних форм обговорення актуальних навчальних проблем, в ХНЕУ ім. С. Кузнеця розроблено та розміщено у комп'ютерній мережі університету сайт персональних навчальних систем, який містить 1749 електронних курсів навчальних дисциплін.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця активно використовує можливості та переваги членства в таких міжнародних асоціаціях як Magna Charta Consortium (2004), Асоціація економічних університетів Південно-Східної Європи та Чорноморського регіону (2008), Асоціація європейських університетів (2009), Університетська агенція франкофонії (2009), Міжнародний інститут адміністративних наук та Міжнародна асоціація шкіл та інститутів адміністрації (2013), Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) та інші.

На базі наукової бібліотеки відкриті Центр інноваційних знань Світового банку і Інформаційний центр Європейського Союзу, Центр університетської успішності за сприяння Бюро Східної та Центральної Європи УАФ (м. Бухарест, Румунія).

Університет здійснює активну міжнародну діяльність на основі більш ніж 80 підписаних угод про співробітництво з закладами вищими освіти та організаціями Європи і світу. Партнерами ХНЕУ ім. С. Кузнеця є Університет Ліон-2 ім. Люм'єр (м. Ліон, Франція), Університет прикладних наук Верхньої Австрії (м. Штайр, Австрія), Університет м. Страсбурга (Франція), Шведський технологічний університет (м. Лулео, Швеція), Державна вища техніко-економічна школа Інституту економіки і управління (м. Ярослав, Польща), Вища менеджерська школа (м. Легніца, Польща), Гданьська фундація менеджменту (м. Гданьськ, Польща), Хайбейський університет економіки і торгівлі (м. Шіцзячжуань, Китай).

У 2012 р. університет удостоєний вищої нагороди Національної системи рейтингової оцінки ЗВО та нагороджений дипломом «Лідер Національної системи рейтингової оцінки вищих навчальних закладів України». У 2013 р. університет став володарем Гран-прі в номінації «Міжнародна діяльність вузів» і отримав диплом «Лідер міжнародної діяльності» виставки «Сучасні навчальні заклади-2013» МОН України.

У 2015 році університет став переможцем VII Міжнародного форуму «Інноватика в сучасній освіті».

З початку 2016 року на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця реалізується проект «Європейський центр іноземних мов» під патронатом голови Харківської обласної державної адміністрації, відповідно до оголошення Президентом України Петром Порошенком 2016 року Роком англійської мови в Україні.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця є базою для проведення представницьких наукових та бізнес-форумів регіонального і національного значення з міжнародною участю.

Університет здійснює активну міжнародну діяльність на основі понад 85 підписаних угод про співробітництво з закладами вищої освіти та організаціями Європи і світу. Зазначені угоди охоплюють різні сфери співробітництва: наукову, навчальну, інформаційну, культурну та іміджеву.

Загальна характеристика Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця наведена в табл. 1.1.

Загальна характеристика ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№	Показник	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Рівень акредитації ЗВО	IV	
2	Ліцензований обсяг прийому студентів (осіб):	7135	
	бакалавр	4225	
	магістр	2910	
3	Кількість студентів на всіх курсах навчання разом (осіб) (станом на 01.10.2018 р.):	7230	
	на денній формі навчання	5058	
	на заочній формі навчання	2172	
4	Кількість навчальних груп (од.)	336	177
5	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (од.), разом:	30 / 19 за Переліком 2015	
	у т. ч. за освітніми ступенями:	15 / 19 за Переліком 2015	
	- бакалавра		
	- магістра	30 / 17 за Переліком 2015	
6	Кількість факультетів (відділень), разом	7	
7	Кількість кафедр, разом,	29	
	з них випускових	23	
8	Кількість співробітників (всього, станом на 01.10.2018 р.):	1093	
	в т. ч. науково-педагогічних, серед них:	530	
	докторів наук, професорів, осіб (%)	50 (9%)	
	кандидатів наук, доцентів, осіб (%)	350 (66%)	
	викладачів вищої категорії, осіб (%)	-	
9	Загальна /навчальна площа будівель (кв. м),	75380,5 / 13250,17	
	з них:		
	власні навчальні	12829,62	
	орендовані навчальні	-	420,55
10	Навчальні площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м)	-	
11	Кількість посадкових місць в читальних залах	486	
12	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів, у т. ч. з виходом в Інтернет	578	

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

1.2. Загальна характеристика освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»

Підготовка бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» здійснюється кафедрою інформаційних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Ведеться постійне поновлення та вдосконалення курсів, що читаються на кафедрі, що корелює з останніми досягненнями в області інформаційних технологій.

Кафедру очолює доктор технічних наук, професор Руденко Олег Григорійович.

Руденко О. Г. має наукові ступені доктора технічних наук зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки (05.13.01 – управління в технічних системах) та кандидата технічних наук зі спеціальності 126 Інформаційні системи та технології (05.13.01 – технічна кібернетика та теорія інформації) і звання професора кафедри електронні обчислювальні машини. За період роботи Руденко О. Г. видав понад 400 наукових та навчально-методичних праць, серед них: понад 150 статей у закордонних та фахових виданнях України, 9 монографій (у співавторстві), співавтор 1 підручника, 11 навчальних посібників з грифом МОН або за рекомендацією вченої ради університету

Він є членом підкомісії Науково-методичної комісії МОН України зі спеціальності 126 «Інформаційні системи та технології».

Нагороджений нагрудними знаками «Винахідник СРСР», «Відмінник освіти України», «Петро Могила», Почесною грамотою Міносвіти України, знаком «Харків'янин року». Був іменним стипендіатом облдержадміністрації в галузі науки у номінації: інформатика та комп'ютерні науки. В 2013 р. отримав Державну премію України в галузі науки і техніки.

Під керівництвом Руденка О. Г. захищено 35 докторських та кандидатських дисертацій за фахом. Тематика дисертаційних досліджень пов'язана з науковим напрямком «Сучасні інтелектуальні методи обробки інформації».

Є членом спеціалізованої вченої ради К 64.055.03 по захисту кандидатських дисертацій із спеціальностей: 05.13.06-інформаційні технології; 05.13.23-системи та засоби штучного інтелекту. У ХНЕУ ім. С. Кузнеця працює з 2016 р. по теперішній час, є членом науково-методичної комісії вищої освіти МОН України з інформаційних систем і технологій з 2016 р. по теперішній час.

Руденко О. Г. є членом редколегій наукових видань «Біоніка інтелекту», «Радиоелектроника и информатика», «Адаптивні системи управління», «АСУ и приборы автоматизации», «Проблеми інформаційних технологій».

Брав участь у міжнародних проектах "Планування гендерної рівності в наукових дослідженнях у галузі інформаційних наук та технологій" у межах програми Horizon 2020 (2017–2018 рр.), "Створення сучасної магістерської програми в галузі інформаційних систем" у межах програми MASTIS (2015–2019), "Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України" у межах програми ERASMUS+, DocHub (2017–2018).

Для формування у студентів необхідних компетентностей розроблена Стратегія розвитку кафедри, де визначено стратегічні напрями та концептуальні засади модернізації процесу підготовки фахівців бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення». Цей документ було розроблено на підставі Стратегії розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Концепції розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Статуту ХНЕУ ім. С. Кузнеця із урахуванням положень міжнародних та національних нормативно-правових документів

З 2005 року на базі кафедри діє спільна франко-українська магістерська програма подвійного диплому з університетом Ліон2 зі спеціальності «Інформатика прийняття рішень та статистика в менеджменті», яка входить до 10 найкращих міжнародних освітніх програм у Франції.

Кафедра бере участь у міжнародних проектах:

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

- ERASMUS Mundus Master Course: Data Mining and Knowledge Management;
- IBM Smarter Commerce Innovative Center;
- Microsoft IT-Academy;
- World Bank Innovative Knowledge Center;
- Horizon 2020 EQUAL-IST – Плани забезпечення гендерної рівності для інформаційних наук і технологічних досліджень.
- FABLAB – Розвиток мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного інноваційного підприємництва на платформах fablab.
- DocHub – Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України.
- СЗQA – Сприяння інтернаціоналізації наукових досліджень шляхом створення і введення в дію системи забезпечення якості третього циклу навчання відповідно до правил Європейської інтеграції.
- EDUQAS – Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО.

Кафедра є ініціатором і розробником міжнародного проекту “Створення сучасної магістерської програми в галузі інформаційних систем (MASTIS)” (ERASMUS+), членом асоціації IT-України, співтовариства IT-директорів України, Microsoft IT-Академії, “Академічна ініціатива” з компанією IBM, єдиним від України членом Європейського дослідного центру Інформаційних систем (ERCIS).

Викладачі кафедри є сертифікованими фахівцями в області архітектури ПК, архітектури ОС, адміністрування Windows200X Server, Java-технологій, мережної безпеки, управління бізнес-процесами, розробки Windows-додатків за допомогою C#, продуктів 1С і Парус, мають статус Microsoft Certified Specialist, Professional, Trainer, Learning Specialist.

На кафедрі щорічно, починаючи з 2008 року, проводяться міжнародна науково-практична конференція “Проблеми і перспективи розвитку IT-індустрії” та міжнародна науково-практична конференція молодих учених, аспірантів та студентів “Інформаційні технології в сучасному світі: дослідження молодих вчених”.

Висновок. Експертна комісія перевірила оригінали документів і констатує, що матеріали акредитаційного аналізу ХНЕУ ім. С. Кузнеця за переліком, обсягом та повнотою відповідають Державним вимогам до акредитації.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця має усі підстави для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» згідно з діючими акредитаційними вимогами.

2. Формування контингенту студентів

Починаючи з 2017 року в ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється зарахування на денну форму навчання за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» галузі знань 12 «Інформаційні технології». Відбір і прийом студентів на навчання здійснювався на конкурсній основі.

Показники подання заяв, конкурсу та набору студентів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня в ХНЕУ ім. С. Кузнеця свідчать про затребуваність фахівців на ринку праці і високий рівень профорієнтаційної роботи кафедри і факультету. Так, в табл. 2.1 наведені показники формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня у 2017–2018 рр.

**Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення»
спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»**

№ з/п	Показник	2017 рік	2018 рік
1	2	3	4
1.	Ліцензований обсяг підготовки:		
	- денна форма навчання	85	85
	- заочна форма навчання	15	15
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	27	66
	- денна форма,	27	66
	в т. ч. за держзамовленням	10	14
	- заочна форма,	-	-
	в т. ч. за держзамовленням	-	-
	- нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	3	5
	- таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	- зарахованих на пільгових умовах	-	-
3.	Подано заяв:		
	- за денною формою навчання	317	403
	- за заочною формою навчання	-	-
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:		
	- за денною формою навчання	31,7	28,8
	- за заочною формою навчання	-	-
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання:	7	11
	- на денну форму	7	11
	- на заочну форму	-	-

Кафедра інформаційних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця приділяє багато уваги формуванню контингенту студентів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня.

Профорієнтаційна робота, що здійснюється кафедрою інформаційних систем, поділяється на два етапи: перший – до початку прийому документів приймальною комісією, другий – з початку і до закінчення прийому документів приймальною комісією.

В рамках першого етапу проводяться дні відкритих дверей кафедри (в тому числі у рамках дня відкритих дверей університету та факультету).

Кафедрою проводиться профорієнтаційна робота шляхом широкого використання сучасних інформаційних технологій та соціальних мереж. Постійно розповсюджуються рекламні матеріали з відомостями про кафедру інформаційних систем, переваги освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» з використанням сайту кафедри, соціальної мережі Facebook та інших.

На другому етапі профорієнтаційна робота проводиться працівниками кафедри безпосередньо у приймальній комісії шляхом роз'яснення основних особливостей підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення». Крім того, постійно відбувається розміщення і оновлення відомостей про спеціальність та умови вступу для абітурієнтів на сайті кафедри та університету; розсилання листів та рекламно-інформаційних буклетів до інших закладів освіти, виступи у засобах масової інформації; створення різноманітних

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

засобів наочної агітації: інформаційних стендів, рекламно-інформаційних буклетів, паспортів спеціальності, освітньо-професійної програми.

В цілому наведені дані підтверджують, що сформовано високоякісний контингент студентів за освітньо-професійною програмою 121 «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» та існує достатній потенціал для покращення досягнутого рівня в подальші роки.

Висновок. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця здійснює якісне формування контингенту студентів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня, що відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації. Конкурс на місце держзамовлення становить 28,8 особи на денній формі навчання. Кафедра виконує державне замовлення на підготовку фахівців на 100 %. Комісія констатує певне невиконання ліцензійного обсягу набору студентів. Проте динаміка набору на нову спеціальність за попередні роки дає підстави вважати цей факт несуттєвим.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовку фахівців освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня регламентують наступні документи:

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 1166 від 29.10.2018 року;

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня, яка затверджена та введена в дію Наказом ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від 25.04.2016 р. № 81 у відповідності до рішення вченої ради університету від 25.04.2016 р. протокол № 9;

Тимчасове положення про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою затвердженого наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 1 від 30.08.2013 року;

навчальні плани, розроблені з урахуванням вимог Міністерства освіти і науки України;

засоби діагностики якості вищої освіти.

Всі зазначені документи узгоджені між собою, прослідковується відповідність змісту підготовки державним вимогам, потребам ринку праці та окремої особистості, вирішенню питань безперервності, наступності та ступневості підготовки фахівців за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення».

При розробці освітньо-професійної програми першого рівня були використані Національна рамка кваліфікацій, а також, Національні класифікатори України: Національний класифікатор ДК 009:2005 та ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності», «Класифікатор професій» ДК-003:2005 й ДК-003:2010 та «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників» (Випуск 1, Випуск 71, Випуск 80).

Підготовка фахівців освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» базується на компетентністному підході.

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» освітньо-професійна програма містить:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) перелік компетентностей випускника;

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

4) структура програми підготовки бакалаврів;

5) форми атестації здобувачів вищої освіти;

6) перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма.

На основі освітньо-професійної програми у ХНЕУ ім. С. Кузнеця розроблені і погоджені у встановленому порядку навчальні плани підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня, які містять графік навчального процесу, інформацію про обсяги дисциплін та форми контролю, про практичну підготовку та підсумкову атестацію випускників.

Навчальні плани та робочі навчальні плани складені відповідно до розробленої освітньо-професійної програми і включають цикли базових дисциплін та вибіркового навчальних дисциплін. Навчальні та робочі навчальні плани відповідають тимчасовому положенню про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця та іншим нормативним документам.

Висновок. Підготовка бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» забезпечена освітньо-професійною програмою, навчальним планом, засобами діагностики, робочими програмами навчальних дисциплін. У навчальному плані дотримані співвідношення навчального часу між циклами підготовки. Зміст підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» відповідає державним вимогам, потребам ринку праці та особистості.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця має відповідне нормативне забезпечення організації навчального процесу підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення», що відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

Розділ 4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Організація навчального процесу кафедрою інформаційних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється на основі освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» та навчальних планів, що розроблені та затверджені згідно діючих норм та вимог Міністерства освіти і науки України.

Загальний обсяг навчального часу, визначеного на підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» – 240 кредитів. Ця кількість містить витрати часу на всі види і форми навчальної роботи: лекції, практичні та лабораторні заняття, тренінги, індивідуально-консультаційна робота, самостійна робота студентів, контрольні заходи, практична підготовка, підсумкова атестація.

Розподіл часу на навчання під керівництвом викладача і самостійну роботу встановлює ХНЕУ ім. С. Кузнеця у межах тижневого розподілу навчального часу фахівців освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Структура освітньо-професійної програми містить базові та вибіркові дисципліни циклів загальної та професійної підготовки.

На базові навчальні дисципліни циклу загальної підготовки бакалаврів денної форми навчання освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення»

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» виділяється $720/7200 \times 100\% = 10,0\%$ (24 кредити) від усього бюджету часу на підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» (240 кредитів $\times$ 30 годин = 7200 годин). На базові навчальні дисципліни професійного циклу підготовки бакалаврів денної форми навчання освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» виділяється $4620/7200 \times 100\% = 64,1\%$ (154 кредити). На вибіркові навчальні дисципліни загального циклу підготовки бакалаврів денної форми навчання освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» виділяється $300/7200 \times 100 = 4,2\%$ (10 кредитів). На вибіркові навчальні дисципліни професійного циклу підготовки бакалаврів денної форми навчання освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» виділяється $1560/7200 \times 100 = 21,7\%$ (52 кредити).

Комісія перевірила навчально-методичне забезпечення навчального процесу підготовки першого (бакалаврського) рівня, яке містить: навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін з усіх базових і вибіркових дисциплін, програми науково-дослідної та переддипломної практик, навчальні посібники, підручники, наукову літературу, тренінги, інструктивно-методичні матеріали до усіх видів занять, контрольні завдання, контрольні роботи з навчальних дисциплін, текстові та електронні варіанти тестів, тренувальних вправ, методичні матеріали з управління самостійною роботою студентів, виконання комплексних курсових і бакалаврських дипломних проектів.

Студенти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» повністю забезпечені навчально-методичними виданнями з усіх дисциплін навчального плану.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу з кожної дисципліни скупчено у навчально-методичному комплексі дисципліни (НМКД) у складі робочої програми, методичного забезпечення усіх видів занять. Таке скупчення методичного забезпечення є доцільним з позиції контролю стану викладання дисципліни, а також з точки зору накопичення і передачі методичного досвіду молодим викладачам.

За всіма навчальними дисциплінами розроблені методичні рекомендації до практичних та лабораторних занять (за потребою). Викладання дисциплін здійснюється у формі проведення лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять, через виконання індивідуальних завдань під керівництвом викладача. Найбільше годинне навантаження за формами занять у розрізі годин, які передбачені навчальним планом, припадає на лабораторні та практичні заняття. В ХНЕУ ім. С. Кузнеця запроваджена система самостійної роботи студентів з використанням комп'ютерної техніки та відповідного програмного забезпечення на сайті університету: персональні навчальні системи з кожної дисципліни (ПНС), які студенти широко використовують у процесі підготовки до лекцій, практичних занять, лабораторних занять, контролю знань.

Для комплексної перевірки знань з навчальних дисциплін розроблено необхідні засоби діагностики якості вищої освіти.

Навчальним планом підготовки бакалаврів за першим (бакалаврським) рівнем освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» передбачено виконання комплексних курсових проектів. В рамках підсумкової атестації – виконання дипломного проекту.

Для забезпечення підготовки студентами дипломних проектів викладачами кафедри інформаційних систем підготовлено перелік тем дипломних проектів для бакалаврів та розроблені методичні рекомендації щодо їх виконання.

Оцінювання знань і вмінь студентів в ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» (Пономаренко В. С. Тимчасове положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною

бально-рейтинговою системою» / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв; наукове керівництво док. екон. наук, професора Пономаренка В. С. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 144 с.), яке визначає єдині підходи до використання накопичувальної бально-рейтингової системи (НБРС) для всіх структурних підрозділів (кафедри, факультети, відділи), спеціальностей, рівнів підготовки студентів.

З метою оцінювання знань, умінь та компетентностей для кожної навчальної дисципліни розроблено «Технологічну карту накопичувальних рейтингових балів з навчальної дисципліни» та «Рейтинг-план дисципліни».

Основним джерелом навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» є бібліотечний та кафедральний фонди, електронні засоби інформації. Читальні зали університету забезпечені фаховими періодичними виданнями, студенти мають вільний доступ до цифрового репозитарію Світового банку. У навчальному процесі використовуються прикладні комп'ютерні програми (графічні та текстові редактори), електронні посібники, мультимедійні засоби. Студенти мають доступ до електронної бази даних із законодавства України «Ліга-закон», що дозволяє використовувати в навчальному процесі чинні нормативні акти і відстежувати відповідні зміни.

Комп'ютерна мережа ХНЕУ ім. С. Кузнеця підключена до мережі Internet, що дає доступ до нього викладачам і студентам. Викладачами кафедри інформаційних систем лекції та практичні заняття переважно проводяться в формі мультимедійних презентацій з використанням відповідного обладнання.

Висновок. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця має відповідне організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення», що відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

Розділ 5. Інформаційне забезпечення навчального процесу

Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу щодо підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» у ХНЕУ ім. С. Кузнеця засновується на створенні необхідних умов як для ефективного навчального процесу в аудиторіях, кабінетах і лабораторіях згідно з розкладом занять, так і для плідної позааудиторної роботи студентів під час підготовки до лабораторних і практичних занять, написання курсової і магістерської роботи, а також у процесі підготовки викладачів кафедри до проведення занять.

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця працює сучасна науково-технічна бібліотека, основні завдання якої полягають у накопиченні, створенні, збереженні та організації власних і світових інформаційних ресурсів, що відповідають вимогам навчального процесу й науково-дослідної роботи в університеті; забезпеченні інформаційних потреб студентів, викладачів і співробітників відповідно до принципів доступності, оперативності, інформативності і комфортності, що дозволяє займатись науковими дослідженнями та розробкою методичних рекомендацій в галузі 12 «Інформаційні технології».

Кількість користувачів за єдиним читацьким квитком складає понад 10 500, загальний книжковий фонд складає 851 475 примірників.

У бібліотеці працює універсальний читальний зал, що має у своєму розпорядженні всі наявні документи з фонду бібліотеки, для обслуговування всіх категорій читачів – від студентів до викладачів. У цьому ж залі розташована філія Регіональної депозитарної бібліотеки Світового банку реконструкції й розвитку.

У всіх читальних залах бібліотеки відкрито доступ читачам до Інтернету. На основі пошукової системи використовується можливість електронного замовлення документів з

будь-якого комп'ютера локальної мережі університету, також користувачі мають можливість перегляду своєї картки в електронному вигляді.

Сайт дистанційного навчання ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено на базі системи Moodle (Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment). Система Moodle є пакетом програмного забезпечення для створення курсів дистанційного навчання і web-сайтів (безкоштовним (з відкритим кодом) та найпоширенішим в світі та в Україні).

Адреса сервера, на якому встановлено сайт дистанційного навчання – <https://pns.hneu.edu.ua/>. Сайт доступний як із мережі Інтернет, так і з локальної мережі університету.

Основна інформація про діяльність Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця розміщена на офіційному веб-сайті закладу освіти <http://www.hneu.edu.ua/>: структура, ліцензія та сертифікати про акредитацію, освітня /освітньо-наукова/ діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до приміщень, інформація про навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, освітні програми, видавнича діяльність, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація. Також, на офіційному веб-сайті університету розміщена основна діяльність англійською, французькою, німецькою, російською мовами, що включає інформацію про структуру, ліцензію та сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту, правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація.

Також інформація про освітньо-професійну програму «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» міститься на сайті факультету економічної інформатики – <http://www.ei.hneu.edu.ua> та на сайті кафедри інформаційних систем – <http://www.is.hneu.edu.ua>, де наведено відомості щодо навчальної, наукової роботи кафедри, наукових праць викладачів та іншу необхідну інформацію стосовно підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Висновок. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу щодо підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

Розділ 6. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Підготовку бакалаврів з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» здійснюють 29 провідних фахівців кафедр ХНЕУ ім. С. Кузнеця, з яких 93,1 % працюють на постійній основі у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Вчені ступені або звання мають 29 осіб, або 100 % науково-педагогічних працівників. У складі науково-педагогічного персоналу: 9 докторів наук, професорів; 20 кандидатів наук, доцентів. Такий науково-педагогічний склад забезпечує 100 % викладання лекційних годин особами, що мають науковий ступінь і вчене звання.

Група забезпечення, яка утворена у складі відповідальних за підготовку бакалаврів з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення», затверджена наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 01.03.2019 р. № 56 (Вчена рада від 21.01.2019 р. № 6).

Керівником групи забезпечення є к.т.н., доцент Щербаков О.В.

Члени групи забезпечення спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» мають стаж науково-педагогічної діяльності понад 2 роки та рівень наукової та професійної

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

активності, який засвідчується виконанням не менше 5 видів та результатів, перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов. При цьому частка складу групи забезпечення спеціальності, яка має науковий ступінь та (або вчене звання) складає 100% (норматив 60%), а науковий ступінь доктора наук та (або вчене звання професора) складає 25 % (норматив 20%).

Із загального складу науково-педагогічних працівників викладання лекційних дисциплін з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» забезпечують 29 викладачів, 100 % мають освіту й науково-педагогічну кваліфікацію, відповідну до профілю дисциплін, що викладають. 100 % викладачів протягом останніх п'яти років взяли участь у заходах з підвищення кваліфікації.

Кафедра інформаційних систем є випусковою з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення». Кафедру очолює Руденко О.Г., доктор технічних наук, професор.

На кафедрі інформаційних систем працює 26 фахівців, з них 23 (88,5%) штатних співробітників. Наукові ступені або звання мають 24 викладачі або 92,3% науково-педагогічного персоналу. У складі науково-педагогічного персоналу випускової кафедри: 5 докторів наук, професорів, 19 кандидатів наук, доцентів, 2 особи без вчених ступенів. Усі викладачі за своїм рівнем підготовки відповідають займаним посадам.

Кафедра має достатнє кадрове забезпечення та перспективи його розвитку, 100 % лекційних годин за дисциплінами читаються викладачами з науковими ступенями докторів та кандидатів наук, які також забезпечують кваліфіковане керівництво переддипломною практикою та дипломними проектами.

Висновок. Кадрове забезпечення навчального процесу підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця відповідає Державним вимогам до акредитації, Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Комісія констатує необхідність активізувати науково-дослідну діяльність професорсько-викладацького складу кафедри відповідно до навчальних дисциплін, що викладаються.

7. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Університет розташований у центрі міста Харкова, де компактно розміщені шість корпусів, господарчі споруди, фізкультурно-оздоровчий комплекс та бібліотечний корпус.

Загальна площа приміщень становить 75320 м², з яких навчальна – 13250,17 м². Таким чином, питома навчальна площа складає 2,7 м² на одного здобувача вищої освіти (ліцензованого обсягу дійсних ліцензій з урахуванням навчання за трьома змінами), що відповідає нормі.

Університет має сім гуртожитків.

Результати проведеної перевірки свідчать, що навчальний процес забезпечений усім необхідним обладнанням, устаткуванням, приладами. Усі види занять, що передбачені навчальними планами, у повній мірі забезпечені необхідними навчальними площами, технічними засобами, лабораторним устаткуванням у відповідності до вимог робочих навчальних програм.

Університет розташований в спеціально побудованих приміщеннях. Приміщення корпусів мають централізоване водопостачання, каналізацію, центральне опалення. Системи знаходяться у належному стані. Санітарно-технічний стан приміщень університету відповідає вимогам пожежного та санітарного нагляду та систематично перевіряється відповідними службами.

Запити навчального процесу в автоматизованому обслуговуванні забезпечує інформаційно-керуюча система університету (підсистеми «Поточний контроль», «Сесія», «Бібліотека», «Навчальний відділ», «Кадри» тощо).

Бібліотека університету нараховує понад 850 тис. томів. Загальна площа бібліотеки і

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

читальних залів складає 1985,47 м². Наразі бібліотека продовжує комплектування фонду шляхом співробітництва з видавництвами України і зарубіжжя.

Таким чином, матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу відповідає сучасним вимогам.

Парк обчислювальної техніки у ХНЕУ ім. С. Кузнеця складає 578 одиниць і укомплектований сучасними машинами, які розташовані у дисплейних класах.

Усі кафедри університету обладнані сучасними ПК.

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця працюють їдальня і буфети. Медичне обслуговування студентів здійснюють медичні пункти.

Приміщення кафедри інформаційних систем розташовані на четвертому поверсі чотирьохповерхового цегельного корпусу. Площа кімнат кафедри складає 198,7 м², у тому числі: аудиторія 411 – 50,2 м², аудиторія 412 – 52,6 м², аудиторія 413 – 68,7 м², аудиторія 404 – 15,0 м², аудиторія 403 – 12,2 м². Висота стелі над підлогою 3,1 м. На кафедрі достатньо площі для працюючих співробітників, таким чином, на одного постійно працюючого припадає не менш 5,0 м² площі (198,7/40), і 15,4 м³ (615,97/40) об'єму всього приміщення. Згідно СНіП II-90–81, на одного працюючого об'єм виробничого приміщення повинен складати не менш 15 м³ і площа не менш 4,5 м². Таким чином, отримані значення цілком відповідають санітарним нормам для забезпечення нормальних умов праці працівників кафедри.

При організації фахової підготовки бакалаврів використовується комп'ютерна техніка із застосуванням, як стандартного програмного забезпечення організації обробки інформації, тестування, пошуку статистичних даних та ресурсів в мережі Internet, так й спеціалізованих пакетів. Студенти використовують ПК не тільки для виконання лабораторних занять, але й для виконання тестових завдань та програм перевірки знань. Студенти освітнього рівня «бакалавр» з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» мають можливість користуватися сучасною комп'ютерною технікою у комп'ютерних класах ХНЕУ ім. С. Кузнеця, де встановлені 578 комп'ютерів, а також у комп'ютерних класах гуртожитку.

Таким чином, університет достатньо забезпечений комп'ютерною технікою для підготовки фахівців з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

Висновок. Як засвідчують результати перевірки, у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця у достатній кількості наявні навчальні приміщення, стан яких відповідає вимогам до санітарно-гігієнічних умов праці, що підтверджує можливість підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

8. Якість освітньої діяльності

8.1. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Внутрішня система забезпечення якості у ХНЕУ ім. С. Кузнеця базується на основі Рекомендацій Європейського Парламенту і Ради ЄС від 23 квітня 2008 р. щодо затвердження Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (2008/С 111/01); Стандартів і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, підготовлених для ухвалення на конференції Міністрів в Єревані, ухвалених 14-15 травня 2015 р.; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»; Постанови Кабінету Міністрів України від 14.12.2011 р. № 1283 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки якості освіти»; Концептуальних засад розвитку Харківського національного

економічного університету до 2020 року, затверджених на конференції трудового колективу, протокол № 7 від 26.03.2012 р.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця передбачає здійснення відповідних процедур та заходів за напрямками: управління якістю освітньої діяльності, формування політики якості; забезпечення якості освітніх програм, розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення якості професорсько-викладацького складу, підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників; студенто-центроване навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; формування академічної культури, запобігання та виявлення академічного плагіату; забезпечення навчальними ресурсами, необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, підтримка студентів; інформаційний менеджмент, використання інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації; циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Організаційна структура управління забезпеченням якості містить:

дорадчі органи управління щодо внутрішнього забезпечення якості: вчена рада ХНЕУ ім. С. Кузнеця, вчені ради факультетів, студентська академічна рада, робочі групи та експертні комісії за напрямками внутрішнього забезпечення якості, уповноважені з якості на факультетах, уповноважені з якості на кафедрах, студентські групи з якості за спеціальностями, фокус групи представників роботодавців, бізнес-структур;

структурні підрозділи, що координують та виконують функції забезпечення якості: відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, методичний відділ, навчальний відділ, відділ маркетингу та корпоративних комунікацій, відділ молодіжної політики та соціального розвитку, відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, відділ профорієнтації та роботи з обдарованими учнями, відділ заочної, дистанційної та післядипломної освіти, відділ аспірантури і докторантури.

Основні нормативні документи, що регулюють внутрішнє забезпечення якості:

Інтегральний документ: Положення «Про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця» (2016 р.).

Документи, що описують забезпечення якості студентоцентрованого навчання та викладання:

Тимчасове Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (2016 р.);

Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (2016 р.);

Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів Харківського національного економічного університету (2008 р.).

Документи, що описують забезпечення якості освітніх та навчальних програм: Методичні підходи до формування варіативної складової освітніх програм в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (2016 р.); Положення «Про робочу програму навчальної дисципліни у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (2018 р.).

Документи, що описують забезпечення якості ресурсного забезпечення освітнього процесу: Положення «Про інституційний репозитарій ХНЕУ ім. С. Кузнеця (2012 р.); Положення «Про персональну навчальну систему як складову управління самостійною роботою студентів ХНЕУ» (2013 р.); Положення «Про структуру, зміст та обсяги навчально-методичних видань» (2008 р.), Положення «Про порядок проходження рукопису від його підготовки до видання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (2016 р.).

Документи, що описують забезпечення контролю якості результатів навчання: Положення про державну атестацію випускників Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця» (2017 р.); Положення «Про моніторинг та самооцінку якості результатів навчання студентів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (2016 р.); Тимчасове Положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

бально-рейтинговою системою» (2013 р.); Положення «Про проведення письмових екзаменів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця», (2015 р.); Положення «Про порядок формування рейтингу успішності студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця для призначення стипендій» (2017 р.).

Документи, що описують забезпечення якості професорсько-викладацького складу: Положення «Про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (2015 р.); Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників (2015 р.); Методика кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів університету (2012 р.); Положення про організацію навчального процесу з підвищення кваліфікації та стажування фахівців, педагогічних і науково-педагогічних працівників (2015 р.).

Документи, що регламентують визнання кваліфікацій студентів: Положення «Про порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця» (2016); Опис документів про вищу освіту державного зразка та додатків до них, академічної довідки (ухвалено Вченою радою, 2016 р.).

Інформаційний менеджмент внутрішнього забезпечення якості здійснюється з використанням корпоративної інформаційної системи у корпоративній мережі, до якої підключені усіх підрозділи, що дає змогу працювати з корпоративною базою даних і електронною поштою, користуватись мережею Інтернет.

Корпоративно-інформаційна система ХНЕУ ім. С. Кузнеця забезпечує збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління якістю освітньої діяльності на основі використання інформаційних систем та містить підсистеми: «Управління роботою приймальної комісії», «Управління персоналом» (модулі «Деканат», «Співробітники», «Гуртожиток», «Рейтинг»; «Управління навчальним процесом», «Управління фінансово-економічною діяльністю», «Електронний журнал»).

Публічна інформація. ХНЕУ ім. С. Кузнеця забезпечує прозорість, легкодоступність до інформації про свою діяльність, спеціальності, освітні програми, результати освітньої діяльності шляхом її висвітлення на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ЗМІ, оприлюднення інформаційних та звітних матеріалів на заходах різного рівня.

Розділ 8.2. Якість підготовки і використання випускників

Аналіз результатів освітньої діяльності, проведений за показниками успішності навчання студентів (екзаменаційна сесія та за контрольними вимірюваннями залишкових знань) підтверджує достатній рівень підготовки фахівців з дисциплін різних циклів.

У процесі акредитаційної експертизи здійснені комплексні контрольні роботи з таких навчальних дисциплін професійного циклу: «Бази даних», «Інженерія програмного забезпечення», «Веб-технології та веб-дизайн», «Основи об'єктно-орієнтованого програмування».

Контроль, проведений за завершеними навчальними дисциплінами відповідно до діючих програм із використанням пакетів комплексних контрольних робіт, які розроблені відповідними кафедрами університету. У виконанні комплексних контрольних робіт брали участь студенти денної форми навчання групи 6.04.121.012.17.1. Комісія виконала перевірку комплексних контрольних робіт.

Рівень підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» відповідає необхідним вимогам, про що свідчать порівняльні результати виконання комплексних контрольних робіт при проведенні самоаналізу та акредитаційної експертизи студентами денної форми навчання підготовки освітнього рівня «бакалавр» з освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» (Додаток А). Показники абсолютної успішності студентів спеціальності 121

«Інженерія програмного забезпечення» за результатами комплексних контрольних робіт знаходяться на рівні 100%, показники якісної успішності складають 80%.

За результатами самоаналізу за навчальною дисципліною «Бази даних» якісна успішність складає – 80%, середній бал – 4,2. За результатами перевірки експертної комісії якісна успішність складає – 60%, відхилення – 10%. За результатами самоаналізу за навчальною дисципліною «Інженерія програмного забезпечення» якісна успішність складає – 80%, середній бал – 4,2. За результатами перевірки експертної комісії якісна успішність складає – 80%, відхилення – 0%. За результатами самоаналізу за навчальною дисципліною «Веб-технології та веб-дизайн» якісна успішність складає – 80%, середній бал – 4,4. За результатами перевірки експертної комісії якісна успішність складає – 80%, відхилення – 0%. За результатами самоаналізу за навчальною дисципліною «Основи об'єктно-орієнтованого програмування» якісна успішність складає – 80%, середній бал – 4,4. За результатами перевірки експертної комісії якісна успішність складає – 80%, відхилення – 0%.

Такі результати засвідчують достатній рівень засвоєння студентами навчального матеріалу, що формує відповідні професійні компетентності майбутніх фахівців у сфері інженерії програмного забезпечення.

Експертна комісія проаналізувала звіти з переддипломної практики бакалаврів Єрофєєва Д.С., Жарова О.О., Карлова Д.С., Крохіна В.К., Нетеса А.С. Експертна комісія відмічає, що зміст звітів повністю відображає основні положення програм науково-дослідної та переддипломної практик.

З 2011 р. у ХНЕУ ім. С. Кузнеця діє відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, головною метою якого є сприяння працевлаштуванню випускників. Відділом постійно проводиться аналіз попиту та пропозицій на ринку праці фахівців, налагоджено співпрацю з Обласним центром зайнятості населення, з підприємствами та установами незалежно від форми власності, які можуть бути потенційними роботодавцями, організована роз'яснювальна робота серед студентів та випускників щодо нормативно-правових актів з питань державного регулювання зайнятості і трудових відносин. Для формування у студентів і випускників більш точного уявлення про майбутню професійну кар'єру та зайнятість на робочому місці в ХНЕУ ім. С. Кузнеця постійно організовуються презентації різних компаній, лекції, тестування та інтерв'ю, тренінги, майстер-класи, круглі столи, екскурсії на підприємства. В університеті систематично проводяться ярмарки вакансій. У кожному такому заході беруть участь близько 40 компаній.

Потенційними роботодавцями майбутніх випускників освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» є підприємства, організації та установи всіх форм власності і напрямів діяльності.

Висновок. Показники успішності та якості виконання комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін знаходяться на рівні, який відповідає Державним вимогам до акредитації. Розбіжності в показниках успішності та якості виконання комплексних контрольних робіт при проведенні самоаналізу та під час проведення зрізів знань експертною комісією знаходиться в межах допустимих показників. Якість звітів з переддипломної практики відповідає встановленим вимогам.

Аналіз також показав, що існують перспективи для працевлаштування висококваліфікованих фахівців освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

9. Характеристика наукової діяльності

Науково-дослідна діяльність кафедри інформаційних систем спрямована на дослідження актуальних інформаційних технологій в технічних системах, сучасних інформаційних системах у освіті та дослідження проблем інженерії програмного

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

забезпечення.

Об'єктом в науково-дослідній діяльності кафедри інформаційних систем – дослідження розвитку інформаційних систем відповідно до вирішення завдань економіки, освіти та науки.

Предмет дослідження – програмні рішення у галузі економіки, освіти.

Мета науково-дослідної діяльності кафедри інформаційних систем – теоретичне обґрунтування та розробка методичних підходів і рекомендацій щодо застосування сучасних інноваційних інформаційних систем у економіці, освіті та для проведення наукових досліджень.

Методи дослідження – логічне та концептуально-математичне моделювання знань, методи дискретної оптимізації, методи та засоби обробки інформації в комп'ютерних системах та мережах, методи інтелектуального аналізу даних, структуро-логічний аналіз, структурне та об'єктно-орієнтоване проектування, програмування та імітаційне моделювання.

Пріоритетними напрямками наукових досліджень кафедри є: інформаційні технології в технічних системах та сучасних інформаційних системах у освіті.

За цими напрямками наукових досліджень на кафедрі проводилися науково-дослідні роботи:

кафедральна тема: «Методи управління складними об'єктами та розроблення інформаційних систем сучасними засобами проектування та моделювання» (2014, науковий керівник – д.е.н., проф. Пономаренко В. С., відповідальний виконавець - к.е.н., проф. Золотарьова І.О.);

кафедральна тема: «Методи управління складними об'єктами та розроблення інформаційних систем сучасними засобами проектування та моделювання» (2014-2015, науковий керівник – д.е.н., проф. Пономаренко В. С., відповідальний виконавець - к.е.н., доц. Чубук В. В.);

кафедральна тема: «Методи управління складними об'єктами та розроблення інформаційних систем сучасними засобами проектування та моделювання» (2015-2016, науковий керівник – д.е.н., проф. Пономаренко В. С., відповідальний виконавець - д.т.н., проф. Руденко О. Г.);

кафедральна тема: «Методи управління складними об'єктами та розроблення інформаційних систем сучасними засобами проектування та моделювання» (2016-2017, науковий керівник – д.е.н., проф. Пономаренко В. С., відповідальний виконавець - д.т.н., проф. Руденко О. Г.);

кафедральна тема: «Методи та засоби аналізу та розвитку інформаційних систем (2016-2018, науковий керівник – д.е.н., проф. Пономаренко В. С., відповідальний виконавець - д.т.н., проф. Руденко О. Г.);

Наведені проблеми підтверджують актуальність досліджень в сфері моделювання, проектування та підвищення ефективності інформаційних систем складних об'єктів в різних сферах.

Практичні та теоретичні результати проведеної науково-дослідної роботи на кафедрі інформаційних систем відображені в монографіях, навчальних посібниках, статтях, неодноразово доповідались на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях та наукових семінарах.

Найбільш значними серед наукових видань кафедри є наступні праці: монографія «Інформаційні технології: сучасний стан та перспективи» (за загальною редакцією д-ра екон. наук В. С. Пономаренка, 2018); монографія «Інформаційні технології: проблеми та перспективи» (за загальною редакцією д-ра екон. наук В. С. Пономаренка, 2017); монографія «Информационные технологии в управлении, образовании, науке и промышленности» (за загальною редакцією д-ра екон. наук В. С. Пономаренка, 2016).

На кафедрі щорічно, починаючи з 2008 року, проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми і перспективи розвитку ІТ-індустрії» (секція «Інформаційні технології в технічних системах») за участі науковців з Польщі, а також

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Інформаційні технології в сучасному світі: дослідження молодих вчених» (секція «Інформаційні технології і системи у економіці, техніці та екології»).

Протягом останніх п'яти років кафедра співпрацює з різними науково-дослідними організаціями та навчальними установами, у тому числі, з Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут», Національною академією Національної гвардії України, Харківським національним університетом Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Харківським національним університетом радіоелектроніки по лінії підготовки та захисту кандидатських дисертацій, впровадження результатів науково-дослідної роботи, участі у наукових конференціях, студентських олімпіадах, написанні монографій, навчально-методичних посібників і підручників.

Кафедра має угоди про співробітництво не тільки з ЗВО України, але й на міжнародному рівні відповідно: ERCIS European Research Center for Information Systems. Європейський дослідний центр з інформаційних систем <https://www.ercis.org/>. Членство з 2015.

Поточні дослідницькі проекти:

Horizon 2020 EQUAL-IST – Плани забезпечення гендерної рівності для інформаційних наук і технологічних досліджень.

MASTIS. 561592-EPP-1-2015-1- FR-EPPKA2-SVNE-JP Створення сучасної магістерської програми в галузі інформаційних систем.

FABLAB. 561536-EPP-1-2015-1- UK-EPPKA2-SVNE-JP. Розвиток мереженої інфраструктури для підтримки молодіжного інноваційного підприємництва на платформах fablab.

DocHub. 574064-EPP-1-2016-1-LT-EPPKA2-SVNE-SP. Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України.

C3QA. 574273-EPP-1-2016-1-AM-EPPKA2-SVNE-SP. Сприяння інтернаціоналізації наукових досліджень шляхом створення і введення в дію системи забезпечення якості третього циклу навчання відповідно до правил Європейської інтеграції.

EDUQAS. 586109-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-SVNE-SP. Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО.

Поряд із цим члени кафедри проходять міжнародне стажування.

На кафедрі інформаційних систем також проводиться науково-дослідна робота студентів, яка реалізується у формі 5 наукових студентських гуртків, які працюють згідно затвердженого плану.

За останні роки студентами кафедри інформаційних систем підготовлено до друку 613 праць загальним обсягом 38,31 ум. друк. арк. Їх кількість склала: в 2014 році – 131, в 2015 році – 171, в 2016 році – 104, в 2017 році – 105, в 2018 році – 102.

Висновок. За період, який аналізувався, відзначається покращення показників якості науково-кадрового складу кафедри інформаційних систем, збільшення кількості наукових видань; позитивна динаміка науково-дослідної роботи професорсько-викладацького складу кафедри; сприяння всебічній інтеграції навчально-виховного процесу, наукової та науково-практичної діяльності. Наукова діяльність кафедри інформаційних систем визначається активною участю у міжнародних наукових заходах, регіональними теоретичними та практичними дослідженнями.

Таким чином, рівень наукової роботи кафедри інформаційних систем, що здійснює підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення», відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

10. Міжнародні зв'язки та виховна робота

10.1. Міжнародна діяльність

Відповідно до концепції розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, що має у своїй основі збереження традицій вищої освіти в Україні та орієнтацію на європейські та світові навчальні стандарти й цінності, партнерство з іноземними закладами вищої освіти, науковими та культурними установами через поглиблення інтеграції в європейський та світовий освітній простір, міжнародне наукове співробітництво належить до числа пріоритетних завдань випускаючої кафедри інформаційних систем.

Слід зазначити, що за весь час міжнародної діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця активно використовує всі можливості та переваги членства в таких міжнародних асоціаціях як Асоціація економічних університетів Південно-Східної Європи та Чорноморського регіону (2008), Асоціація європейських університетів (2009), Університетська агенція франкофонії (2009), Міжнародний інститут адміністративних наук та Міжнародна асоціація шкіл та інститутів адміністрації (2013), Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD у 2012 р.) тощо.

З 2011 р. Університет плідно співпрацює з Програмою розвитку ООН. На основі підписаного між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та ПРООН Меморандуму про порозуміння університет за сприяння ПРООН проводить широку навчально-виховну роботу з метою поширення стандартів сталого розвитку.

Важливим є питання створення інформаційних і інноваційних центрів. Сьогодні в університеті успішно працюють 5 центрів, а саме: Інформаційно-аналітичний центр Світового банку, Інформаційний центр Європейського Союзу, Інформаційний центр Асоціації європейських прикордонних регіонів (АСПР), Центр університетської успішності, Start-up центр. Відвідувачі центрів отримують усі необхідні інформаційно-консультативні послуги стосовно політики та досліджень відповідних організацій, мають вільний доступ до матеріалів, можуть користуватися електронним каталогом, електронними виданнями та статистичними даними стосовно різних галузей і напрямів діяльності. Інформаційний фонд центрів регулярно поповнюється. На базі університету систематично організовуються дебати, семінари, вебінари, конференції, відеоконференції.

Випускова кафедра інформаційних систем береє активну участь у міжнародній діяльності. Кафедра має угоди про співробітництво на міжнародному рівні відповідно: ERCIS European Research Center for Information Systems. Європейський дослідний центр з інформаційних систем <https://www.ercis.org/>. Членство з 2015 р.

Поточні дослідницькі проекти, які виконуються на кафедрі:

Horizon 2020 EQUAL-IST – Плани забезпечення гендерної рівності для інформаційних наук і технологічних досліджень.

MASTIS. 561592-EPP-1-2015-1- FR-EPPKA2-SVNE-JP Створення сучасної магістерської програми в галузі інформаційних систем.

FABLAB. 561536-EPP-1-2015-1- UK-EPPKA2-SVNE-JP. Розвиток мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного інноваційного підприємництва на платформах fablab.

DocHub. 574064-EPP-1-2016-1-LT-EPPKA2-SVNE-SP. Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України.

C3QA. 574273-EPP-1-2016-1-AM-EPPKA2-SVNE-SP. Сприяння інтернаціоналізації наукових досліджень шляхом створення і введення в дію системи забезпечення якості третього циклу навчання відповідно до правил Європейської інтеграції.

EDUQAS. 586109-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-SVNE-SP. Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО.

Протягом 2014-2019 років члени кафедри інформаційних систем беруть участь у міжнародних наукових заходах: участь викладачів кафедри інформаційних систем в

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

організації і проведенні Міжнародної наукової конференції "Проблеми і перспективи розвитку IT-індустрії" (м. Харків, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 28-29 квітня 2016 року).

Також викладачами кафедри здійснюється публікація монографій і наукових статей у зарубіжних видавництвах.

10.2. Виховна робота та студентське самоврядування

Участь у громадсько-виховній роботі підвищує соціальну активність студентської молоді. У ХНЕУ ім. С. Кузнеця на сьогодні діють: первинна профспілкова організація студентів, міська громадська молодіжна організація, рада молодих учених, наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодіжний культурний центр, спортивний клуб, громадський центр зайнятості, медіа-центр, прес-центр, добровільне молодіжне об'єднання Шевченківського району «Правопорядок ХНЕУ ім. С. Кузнеця», «Спільнота студентів-інжеківців», дебатний студентський клуб, студентський театр «Кузнеці». Налагоджено зв'язки з багатьма громадськими і державними організаціями міста, країни та міжнародними організаціями.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця є одним з піонерів розвитку студентського самоврядування в Україні. Члени молодіжної організації ХНЕУ ім. С. Кузнеця є координаторами Всеукраїнської ради зі студентського самоврядування в Харківському регіоні та неодноразово обирались студентськими мерами Харкова.

Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів та докторантів ХНЕУ ім. С. Кузнеця на сьогодні є найчисельнішою громадською організацією університету, що виступає потужним чинником, інтегруючим студентів.

У рамках циклу «Університетської освіти» студенти знайомляться та зобов'язуються виконувати Статут ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Концептуальні засади розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця до 2020 року, Правила внутрішнього розпорядку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Статути молодіжної та первинної профспілкової студентської організацій ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Правила проживання у гуртожитках ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Діють Положення «Про керівника студентської академгрупи з виховної роботи», «Про Золотий знак ХНЕУ ім. С. Кузнеця», «Про студентську Раду гуртожитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця», «Спільноти інжеківців-випускників шкіл», «Про літню школу ХНЕУ ім. С. Кузнеця «Мій майбутній професійний вибір»», Методика кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця та ін.

Кафедра проводить активну профорієнтаційну роботу серед учнів 10-11 класів загальноосвітніх шкіл м. Харкова та інших міст України. Кожного року у червні працює Літня школа кафедри інформаційних систем.

Висновок. Експертна комісія засвідчує, що Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця проводить активну роботу по встановленню та розвитку партнерських відносин із закордонними навчальними закладами, установами та організаціями. Викладачі кафедри інформаційних систем активно співпрацюють з науковими партнерами зарубіжжя, беруть активну участь у міжнародних наукових конференціях, конгресах, симпозіумах, семінарах тощо.

Виховна робота, до якої залучаються усі співробітники кафедри інформаційних систем, поєднується з навчальним процесом і спрямована на формування соціально-активної освіченої молоді завдяки залученню студентів до участі в освітянських, наукових, громадських і культурних заходах.

11. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Оскільки акредитація підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця є первинною, то зауважень (приписів) контролюючих органів немає.

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

12. Підстави для акредитації.

Показники діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця та їх відповідність вимогам до акредитації

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і проведеної на місці акредитаційної експертизи підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» першого (бакалаврського) рівня у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця експертна комісія дійшла висновку:

1. ХНЕУ ім. С. Кузнеця має давні традиції та досвід підготовки фахівців галузі знань 12 Інформаційні технології, що дозволяє здійснювати підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення».

2. Освітньо-професійна програма, навчальний план відповідають встановленим вимогам до освітніх програм і забезпечують державну гарантію якості освіти за вказаною освітньо-професійною програмою.

3. Загальний професорсько-викладацький склад університету та якісний склад випускової кафедри інформаційних систем дають змогу забезпечити належну підготовку майбутніх фахівців. На кафедрі ведеться активна науково-дослідна робота, напрям якої відповідає ОПП спеціальності, що акредитується. Це дозволяє підвищити наукоємність навчального процесу. Кафедру очолює доктор технічних наук, професор.

4. Наявність потужної матеріально-технічної бази, що характеризується широкими перспективами розвитку, значної видавничої бази, доступу до ресурсів мережі Інтернет, фундаментальної наукової бібліотеки, високий рівень навчально-методичного та програмного забезпечення, безперервність комп'ютерного навчання студентів сприяють широкій навчально-методичній підтримці студентів.

5. Якість підготовки фахівців відповідає державним вимогам, в університеті і на кафедрі інформаційних систем реалізуються комплексні заходи щодо забезпечення працевлаштування випускників.

6. Сучасна система підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня ОПП «Інженерія програмного забезпечення» є актуальною, інноваційною та перспективною, оскільки вона відповідає соціальному замовленню на фахівців відповідного профілю.

Основні показники, що підтверджують відповідність стану забезпечення навчального закладу Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» наведено в додатку Б.

Разом з тим експертна комісія вважає за необхідне висловити зауваження, що не впливають на загальне позитивне рішення, але дозволять поліпшити якість підготовки бакалаврів:

1) посилити діяльність викладачів кафедри, які забезпечують навчальний план на бакалаврській освітньо-професійній програмі «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення», в розрізі підготовки інтерактивної складової фахових навчальних дисциплін, що розміщуються в інформаційному просторі персональних навчальних систем (ПНС) університету;

2) активізувати науково-дослідну діяльність професорсько-викладацького складу кафедри відповідно до навчальних дисциплін, що викладаються.

Підготовка бакалаврів освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» галузі знань 12 Інформаційні технології у ХНЕУ ім. С. Кузнеця відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації, має

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

відповідне матеріально-технічне, навчально-методичне та кадрове забезпечення, що дає підстави експертній комісії зробити висновок про можливість акредитації заявленої освітньо-професійної програми.

Голова експертної комісії

доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій і систем
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка

О. Л. Ляхов

Член експертної комісії

доктор фізико-математичних наук, професор,
завідувач кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

С. Е. Остапов

З висновками експертної комісії ознайомлений
і отримав примірник:

Ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

доктор економічних наук, професор

В. С. Пономаренко

31 травня 2019 року

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

Порівняльна таблиця результатів виконання ККР при проведенні самоаналізу та акредитаційної експертизи студентами денної форми навчання за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» освітнього ступеня «бакалавр»

№ з/п	Назва дисциплін	Освітньо-професійна програма	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі								Успішність, %	Якість, %	Самоаналіз	
							"5"		"4"		"3"		"2"				Успішність, %	Якість, %
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Бази даних	«Інженерія програмного забезпечення» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» освітнього ступеня «бакалавр»	6.04.121.012.17.1	5	5	100	1	20	2	40	2	40	0	0	100	60	100	80
2	Інженерія програмного забезпечення			5	5	100	2	40	2	40	1	20	0	0	100	80	100	80
3	Веб-технології та веб-дизайн			5	5	100	2	40	2	40	1	20	0	0	100	80	100	80

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
4	Основи об'єктно- орієнтованого програмування			5	5	100	2	40	2	40	1	20	0	0	100	80	100	80
	Всього					100		35		40		25		0	100	75	100	80

Голова експертної комісії

доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій і систем
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка

О. Л. Ляхов

Член експертної комісії

доктор фізико-математичних наук, професор,
завідувач кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

С. Е. Остапов

З висновками експертної комісії ознайомлений
і отримав примірник:

Ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

доктор економічних наук, професор

31 травня 2019 року

В. С. Пономаренко

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

**Порівняльна таблиця дотримання ХНЕУ ім. С. Кузнеця
нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців першого
(бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми
«Інженерія програмного забезпечення»
спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»
відповідно Державних вимог до акредитації**

Назва показника (нормативу)	Значення показника	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:		Дисципліни не передбачено навчальним планом	
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90		
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		Дисципліни не передбачено навчальним планом	
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90		
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	80	+30

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії

доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій і систем
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка

О. Л. Ляхов

Член експертної комісії

доктор фізико-математичних наук, професор,
завідувач кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

С. Е. Остапов

З висновками експертної комісії ознайомлений
і отримав примірник:

Ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

доктор економічних наук, професор

В. С. Пономаренко

31 травня 2019 року

Голова експертної комісії:

О. Л. Ляхов, д.т.н., професор